

שבת אונט

ליון השבת האונטירניטל מכלל שטאן

פרשת ויקרא כ"ט אדר-א' ניסן תשע"ח

זמני כניסה ויציאת השבת

18:24

17:12

ירושלים

18:26

17:27

תל-אביב

18:26

17:18

חיפה

על ניקוי החמץ שבלב

ד"ר ניצה דורי

כל אדם צריך מצרים/ אמנון ריבק

כל אדם צריך שתהיה לו

איזו מצרים,

להיות משה עצמו מתוכה

ביד חזקה,

או בחריקת שיניים.

כל אדם צריך אימה וחשכה גדולה,

כל אדם צריך שתבוא לו הצלה,

שידע לשאת עינו אל השמים,

כל אדם צריך תפילה

אחת,

שתהא שגורה אצלו על השפתיים,

כל אדם צריך שתהיה לו הבטחה,

כל אדם צריך השגחה.

אדם צריך פעם אחת להתכופף -

כל אדם צריך כתף.

כל אדם צריך שתהיה לו

איזו מצרים,

לגאול עצמו ממנה מבית עבדים,

לצאת בחצי הליל אל מדבר הפחדים,

לצעוד הישר אל תוך המים,

לראותם נפתחים מפניו לצדדים.

כל אדם צריך כתף,

לשאת עליה את עצמות יוסף,

כל אדם צריך להזדקף.

כל אדם צריך מסע ארוך אחד,

לזכור אותו לעד

בכפות הרגלים,

כל אדם צריך שתהיה לו ירושלים.

מהשיר של ריבק עולה, כי כל אדם צריך

שני דברים: משברים בחיים כדי להתגבר

עליהם (בידיעה שאי אפשר בלעדיהם -

זאת "מצרים" הפרטית שלו) וכל אדם צריך

כתף מנחמת להניח עליה את ראשו - לפני,

במהלך ובסיום אותו משבר קטן או גדול.

כאשר אנחנו בצד של המנחמים, עלינו

לזכור כי אם מישהו לידנו עצוב, כועס, לא

מחייך, מחמיץ פנים ולבנו מתכווץ לעומתו

ומצב רוחו משפיע עלינו - על-פי משנתה

של ימימה אביטל - סערתו אינה סערתך.

כלומר, יש לו את מרחב הקיום שלו ולך

את שלך.

השדה שבו הוא מתקיים מופרד משלך. בתוך

ההפרדה הזאת הכעס והעצבות שלו, לא

אמורים לחדור למרחב האישי שלך. הפרדת

השדות לא נועדה לניתוק, אלא התרחקות

לצורך התקרבות. מי שפוגע בנו עמוס - אך

אם אנו נפגעים או מושפעים יתר על המידה,

סימן שאנו עמוסים יותר. אדם שפוגע בנו

כנראה נושא איתו מטענים, אחרת הוא לא

היה צריך לפגוע בנו.

אבל זה שאנו נותנים לפגיעה שלו להיכנס

לשדה שלנו, לתוך המרחב שלנו, זו כבר

בחירה שלנו. שם מתחילה הבחירה והבחירה

לא הייתה בכוונה. ולאחר שיחת בירור -
להמשיך הלאה בלב נקי.

בעוד שבועיים נסב בע"ה לשולחן הסדר
ונקרא בהגדה. מחקרים מראים כי דווקא
בתקופת החגהמשפחתי הצפוף הזה, פורצים
ויכוחים, פורצות מריבות בין בני משפחה או
בין בני זוג על חלוקת מטלות, על סדרי אירוח
ועל אמירות כאלה ואחרות שנאמרו מהסדר
שעבר והן נוכחות בזיכרוננו עד הסדר הזה.
ברגעים כאלה כדאי לנו לזכור את המסר
הכפול בשיר: "כל אדם צריך שתהיה לו איזו
מצרים (מיצר), להיות משה עצמו מתוכה"...
ו"כל אדם צריך כתף".

שבת שלום

בידינו - כמה זמן נהיה פגועים ובאיזו עוצמה.
כל אדם צריך מצרים על מנת שיוכל למשות
את עצמו מתוכה. פעמים רבות אני אישית
בוחרת למשות את עצמי מאותה מצרים על
ידי שיחת ליבון עם מי שפגע (אולי בטעות),
טיהור האווירה וניקוי חדרי הלב מאותם
חמץ והחמצה שדבקו בהם. במשך שנים
רבות נצרתי פעמים רבות בלבי ולא שיתפתי
את הפוגע ברגשותיי. העדפתי להבליג ולא
לפתוח דברים מתוך חשש שאולי אפגע
בחזרה, שאולי יהיה גרוע יותר הן מבחינתי
והן מבחינת הצד הפוגע. בשלב מסוים בחיי,
החלטתי לפתוח תמיד את הדברים, לנקות
את חדרי הלב, מהעומס שבתוכי וגם (וזה הכי
חשוב) - כדי לתת לאחר הזדמנות להסביר.
כי במקרים רבים מתברר שהפגיעה ממש

אדם כי יקריב

הרב ד"ר אפרים זאנד

"... אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבֵּן לַיהוָה מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קֶרְבַּנְכֶם. אִם עֹלָה קֶרְבְּנוֹ מִן הַבְּקָר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרִצְנוֹ לְפָנָי ה' וְסָמַךְ יָדָו עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וּנְרִצָּה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו" (ויקרא א 2-4).

תרגום לעברית פשוטה: כאשר אדם מקריב קרבן לה', עליו להיות מבקר או צאן. אם הקרבן הוא עולה, הבעלים צריכים לסמוך את ידיהם על ראש הבהמה ואז נרצה להם הקרבן כדי לכפר עליהם.

מהו קרבן עולה, מתי מביאים אותו ואיך גורמת סמיכת הידים שהקרבן ירצה ויכפר לבעלים?

חובת הסמיכה מן התורה היא לא-רק על קרבנות עולת יחיד. גם קרבנות שלמים וחטאת מצריכים סמיכת ידים¹. חז"ל הרחיבו את חובת הסמיכה גם על קרבן אשם². קרבנות חטאת, אשם ושלמים באים על עוונות ולכן מובן מדוע יש צורך שהקרבן ירצה לפני ה'. לא-כך בקרבן עולה; הוא קרבן נדבה או חובה שלא תמיד בעקבות חטא.

יש כעת שתי שאלות: אם היחיד מביא את קרבן העולה כנדבה, כלומר כתודה, על איזה עוון עליו לכפר? אין זה חטא להודות לאלוקים!

1. ויקרא ג 2, 8, 13; ד 4, 24, 29, 33.

2. בבלי, יומא דף לו עמ' א'; זבחים דף יא עמ' א'; דף לג עמ' א.

פתרון אחד יכול להיות שהתורה מדברת כאן בקרבנות חובה ולא בקרבנות נדבה. בבדיקה נראה, שזה לא מסתדר. כי ישנם שמונה קרבנות עולת חובה; מהם ארבעה ללא קשר לחטא (עולת ראייה, יולדת, הגר, זב וזבה), וארבעה כחלק מהחזרה בתשובה אחרי חטא (איל כהן גדול ביום כיפור, קרבן עולה ויורד,³ מצורע ונזיר).

גם אם נניח שחובת סמיכת היחיד על קרבן עולה הוא רק בקרבנות על חטאים, עדיין לא פתרנו את הבעיה. כי לפי התורה מטרת הסמיכה היא כדי שהבהמה תרצה על-מנת שהקרבן יכפר. מדוע צריכה הבהמה להרצות כדי שתוכל לשמש קרבן?

ניתנו מספר תשובות לשאלה זו:

(1) סמיכת ידים מעבירה למוסמך את סמכות הסומך. לדוגמא, משה סמך את ידיו על יהושע וכך העביר לו את שרביט ההנהגה. אולם זה לא מתאים לבהמה שלנו; מקריב הקרבנות לא מעביר כל סמכות לבהמה.
(2) תשובה חלופית גורסת שלא סמכות מעבירים אלא את עצמנו: משה העביר ליהושע את כוחותיו. על האדם להעביר את עצמו לבהמה וכך היא הופכת להיות מוכשרת לקרבן: כעת האדם מקריב את עצמו לה' באמצעות הבהמה. אך גם על גישה זו יש להקשות: אלוקים רוצה את האדם חי ולא

3. על שלוש עברות: שבועת ביטוי שבועת העדות וטומאת מקדש וקדשיו.

דם שפך⁵ הוא אותו ביטוי באמצעותו מתארת התורה רצח אדם: 'שֹׁפֵךְ דָּם הָאָדָם, בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ' (בראשית ט 6). בהקשר זה אפשר לראות את חובת שפיכת הדם על יסוד המזבח כמתייחס גם לקרבן 'כִּי נִפְשׁ הַבָּשָׂר בְּדָם הוּא וְאֲנִי נִתְתִּיו לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי הַדָּם הוּא בְּנַפְשׁ יִכָּפֵר' (שם, 11).

אם צדקתי בהשערה שלי, מובן מדוע מחייבת התורה סמיכה כמעט בכל קרבנות יחיד ומרחיבים חז"ל את חובת הסמיכה על כל קרבנות יחיד. גם מובן מדוע אין סמיכה על קרבנות בכור, מעשר בהמה ופסח. כי אלה הן בהמות השייכות לה' ולא לאדם.

5. רש"י על אתר 'דם יחשב - כשופך דם האדם שמתחייב בנפשו'.

מת. הוא רוצה שהאדם יקיים מצוות ויהלל אותו 'לֹא הַפְּתִים יְהַלְלוּ יְהוָה' (תהילים קטו 17); 'אֶת הָאֱלֹהִים יִרְא וְאֶת מְצֻתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם' (קהלת יב 13).

לכן אפשר להעלות הסבר נוסף: מטרת הסמיכה היא לכפר על הריגת בהמה אפילו לצורך קרבן. הרי ההלכה קובעת שהשוחט קרבן במדבר⁴ חייב להביא אותו אל פתח אוהל מועד להקרבה לפני ה' ושפיכת דמו על יסוד המזבח. מי שלא עושה זאת 'דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא הַהוּא מְקַרֵּב עִמּוֹ' (ויקרא יז 4).

4. במדבר אכלו מן, לא בשר. לכן כל שחיטת בהמה במדבר הייתה לצורך קרבן. רש"י על אתר 'במו קדשין הכתוב מדבר, שנאמר להקריב קרבן'.

ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן

זיו פישר, סטודנט להיסטוריה ולמקרא במכללת שאנן, שנה ג'

וכך לשונו: "לא גזרה חכמתו יתברך להניח מיני העבודות ההם כולם ולעזבם ולבטלם... ומפני זה השאיר יתברך מיני העבודות ההם והעתיקם מהיותם לנבראים ולעניינים דמיוניים שאין אמיתות להם - לשמו יתברך, וצונו לעשותם לו יתברך".

לפי הרמב"ם, בני האדם היו רגילים לכל מיני עבודות אלילים וקרבנות, וציווי הקרבנות שלנו זה חלק מהתהליך של היציאה מהעבודה זרה. לוקחים את הכלי הזה והופכים אותו לקדושה ולעבודת ה'.

הוא מביא דוגמא מהתורה של "ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים" - הקב"ה ידע שעם ישראל יצא ממצרים לאחר שנים של עבדות ולא ניתן לקחת אותו היישר לשדה הקרב. כנ"ל בעניין הקרבנות: לא ניתן לעזוב בבת אחת את העבודה זרה שהיו מורגלים בה, ולכן אליבא דרמב"ם הקב"ה ציווה את בני ישראל בקרבנות.

הרמב"ן זועק על פירוש זה של הרמב"ם וכותב בפירושו לויקרא דברים חריפים על כך: "והנה הם דברי הבאי, יעשו שולחן ה' מגואל... ולשון הקרבנות את קרבני לחמי ריח ניחוח, וחלילה שלא יהא בהם שום תועלת ורצון רק שוללות העבודה זרה מדעת השוטים".

אדם הקורא את פרשת ויקרא, וספר ויקרא בכלל, עלול לעיתים להישאר נבוך ומלא שאלות. העיסוק הרב בענייני קרבנות עשוי להיראות מרוחק וזר לעובד ה' בדורנו, כאשר לדאבונו אין לנו מזבח ואין לנו את האפשרות לקיים את המצוות הרבות הקשורות בכך.¹

ראוי, שבטרם נלמד את תלמידינו ספר זה, ראשית כל נבהיר לעצמנו עניינים חשובים ועקרוניים ביותר:

● מה טעם הקרבנות?

● האם העבודה החיצונית הזו מספיקה? הקרבתי את הקרבן הנכון ועשיתי את שלי? כיצד הנביאים וחז"ל ראו זאת?

● ומעל הכל - מה אנו יכולים לעשות כתחליף לכך בימינו כאשר אין לנו משכן או בית מקדש?

לפי שיטת הרמב"ם במורה נבוכים, הקרבנות נועדו על מנת להרחיק את בני ישראל מהעבודה הזרה שהייתה רווחת באותם הימים.

1. ונפסק בשו"ע, א', ג': "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש". והמשנה ברורה מרחיב על כך בענייני תיקון חצות.

ותמה אני על אותם שמקפידים להניח תפילין רבנו תם, ששם השו"ע בסימן ל"ד סעיף ב' כותב "ירא שמים יצא ידי שניהם" אך בסעיף ג' מוסיף: "לא יעשה כן אלא מי שמוחזק ומפורסם בחסידות", אך לא מקפידים על תיקון חצות, ששם לשון השו"ע היא "רק": "ראוי לכל ירא שמיים..."

הוא עומד על כך שעל הקרבנות נאמר "ריח ניחוח" - וכיצד כביכול אין להם שום טעם מלבד שלילת העבודה זרה?

כדי לחזק את טענתו, הוא עומד על כך שגם הבל ונח הקריבו קרבנות, עוד לפני שהייתה עבודה זרה בעולם?

הוא בעצמו מפרש את עניין הקרבנות בשתי דרכים:

● האדם יחשוב בדעתו שכל מה שנעשה לקרבן שהוא הביא היה צריך לקרות לו בעצמו, לולא החסד ש-ה' עשה איתו.

● "ועל דרך האמת יש בקרבנות סוד נעלם" - כשהרמב"ן כותב "ועל דרך האמת", הוא מתכוון לענייני קבלה. בכל אופן: לדעתו יש לקרבנות עניין משל עצמם ולא רק על דרך השלילה.

הרש"ר הירש לעומתם סובר ש: "תכלית הקרבן היא קירבת אלוקים".

כאשר אנו מסתכלים במרחבי התנ"ך, אנו רואים שלעיתים דעת הנביאים לא הייתה נוחה מכך שהיו בעם מי שראו את עבודת המקדש כחיצונית וחשבו שבכך יוכלו לכפר על מעשיהם הרעים ולשוב לסורם.

2. וקושייה נוספת יש על הרמב"ם. לפי שיטתו במורה נבוכים לפיה אין לקרבנות טעם משל עצמם אלא רק כדי להתמודד עם העבודה זרה, מדוע בהלכות מלכים הוא פוסק: "המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד ליושנה... והוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם: מקריבין קרבנות... ככל מִצְוֵתָהּ האמורה בתורה?"

ואם כן, בימינו כשב"ה לא מצויים יהודים שמקריבים לאלילים למיניהם - מדוע צריך לעתיד לבוא להקריב קרבנות?

ליקטתי מעט מדבריהם:

● שמואל הנביא (טו 22) הוכיח את שאול: "החפץ ל-ה' בעולות וזבחים?! כשמוע בקול ה'!"

● הנביא ישעיהו בחזונו המפורסם בפרק א' אומר: "למה לי רב זבחים יאמר ה'?" ומרחיב בעניין זה: "שבעתי עולות אילים וחלב מריאים... לא תוסיפו הביא מנחת שווא..."

● הנביא ירמיהו (ז 11) שואל: "המערת פריצים היה הבית הזה?! והרד"ק מפרש במקום: "מה שתחשבו שאתם נצולים בבאכם אליו, הוא כפל עוונכם... אין זה אלא פריצות ועזות מצח וקשי לב, שתעשו הפך רצוני ותבאו לפני, זה מרד גדול והכעסה".

● הנביא הושע (ו 6) אומר: "כי חסד חפצתי ולא זבח, ודעת אלוקים מ-עולות".

● גם הגמרא בסנהדרין מתארת (מתורגם): "זחה דעתו (של נבוזראדן). יצאה בת קול ואמרה לו: עם הרויג הרגת, היכל שרוף שרפת, קמח טחון טחנת!" כלומר: עם המצב הרוחני הקשה שהיה, השריפה הפיזית של ההיכל פחות שינתה: זה כבר היה "קמח טחון".

כעת, לאחר שעיינו קצת בטעם הקרבנות וראינו מדברי הנביאים וחז"ל שהעבודה החיצונית לא מספיקה ללא שמיעה בקול ה' והליכה בדרכיו, אנו שואלים: ומה כעת? כאשר אין לנו מזבח ובית מקדש, מה נעשה עכשיו?

● לימוד תורה - הגמרא (מנחות קי) אומרת:

המדרש שלנו הם "מקדש מעט" ועלינו לטפח אותם ולהתייחס אליהם בכבוד. חשוב לשים לב: יש מי שחושב שעיקר כבוד בית הכנסת הוא בנברשות נוצצות או בפרוכות מפוארות. כמובן שזה חשוב, אך במידה ותוך כדי יש בבית הכנסת מחלוקות ומריבות: אין כל הבדל מהעבודה החיצונית שעליה הנביאים זועקים או ה"היכל שרוף" עליו חז"ל דיברו.

ראוי שנתחזק בעניינים העיקריים באמת: כיבוד הרב והגבאים, הימנעות מדיבורים בתפילה, הימנעות משיחות חולין בבית הכנסת בכלל, ויתור על "כיבודים" ועלויות למען החברים וכיבוד מנהגי המקום.

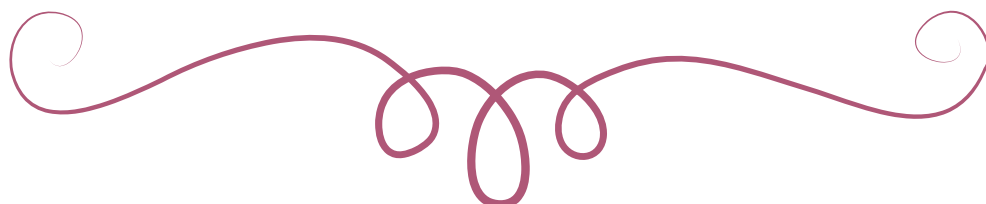
● אהבת חינוך ושמירת הלשון - מרן החפץ חיים במבוא לספרו "חפץ חיים" עומד על כך ש"הגם שהגמרא נקטה 'שנאת חינוך', הכוונה היא על לשון הרע גם כן שיוצאת מצד השנאה". ומרחיב במבוא זה רבות על כך שלדעתו הגורם העיקרי לאריכות הגלות (והחורבן) הוא פגם הלשון.

"ת"ח העוסקים בתורה בכל מקום מעלה אני עליהן כאילו מקטירין ומגישין לשמי... ת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה עליהן הכתוב כאילו עסוקים בעבודה... ת"ח העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם... העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם..."

● תפילה - "ונשלמה פרים שפתינו" - זמן תפילות היום נקבע כנגד זמן הקרבנות, מקפידים להגיד בכל יום (מי שלא מאחר לתפילה) את פרקי הקרבנות והקטורת. תפילות על חידוש העבודה, הקרבנות ובניין המקדש נאמרות על ידינו בכל יום: "יהי רצון...שיבנה בית המקדש במהרה בימינו...", "ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרים ומוספים כהלכתם...", "והשב את העבודה לדביר ביתך..." וכו'.

● "מקדש מעט" - כיום בתי הכנסת ובתי

"ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן. אנא רחום, ברחמיך הרבים השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים".

להקריב כדי להתקרב

שי אלבוים

להקריב קורבן ולהתקרב אליו כפי שכותבת המשנה במסכת מנחות פרק יג משנה יא: "נאמר בעולת הבהמה, אשה ריח ניחוח ובעולת העוף, אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח ללמד שאחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכווין אדם את דעתו לשמים". מה שחשוב בקורבן הוא לא הגודל או הערך הכספי של המתנה אלא כוונת הלב. אינו דומה עני המתאמץ ומקריב תור, לעשיר שיש לו כל, אך מחליט להביא רק כבש.

הקב"ה אוהב ושמח בקורבן העני עד כדי כך שבקורבן העולה מהעוף, מקריבים את העוף עם הנוצות, למרות הריח הרע שיהיה עקב שריפת הנוצות ומסביר רש"י: "והלא אין לך הדיוט שמריח ריח רע של כנפים נשרפים ואין נפשו קצה עליו. ולמה אמר הכתוב והקטיר? כדי שיהא המזבח שבע ומהוזר בקרבנו של עני". וכן בקורבן המנחה בפרק ב שם מפרש רש"י מדוע נאמר בפסוק: "וּנְפֹשׁ כִּי תִקְרִיב קֶרְבָּן מִנְחָה לַיהוָה". ומסביר רש"י: "מי דרכו להתנדב מנחה? עני. אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו".

רבינו בחיי בפירושו מביא הסבר נוסף: "פר הוא קרבן עשיר, לפי שלבו גס בו ומתגאה ובוטח בעשרו ועל כן חייבו להביא פר. ולאדם בינוני שאין לבו גס כל כך ואינו מתמיד בחטא כמוהו חייב אותו צאן, ואדם עני שלבו נכנע

אנו מתחילים את חומש ויקרא הנקרא בפי חז"ל "תורת קורבנות". פרשת ויקרא פותחת במילים: "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן לַיהוָה - אדם הרוצה להקריב קורבן, אין חובה להקריב קורבן אלא רשות. שלושת הקורבנות הפותחים את החומש, עולה מנחה ושלמים, הם קורבנות נדבה. אדם הרוצה להודות לה' או להתקרב אליו יכול לעשות זאת בעזרת הקורבן, כדוגמת קין והבל. "וַיְהִי הֶכָּל רָעָה צֶאֱן, וְקִין הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה" ולכן בכדי להודות לה' על השפע שקיבלו "וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה. וְהֶכָּל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֶאֱנוּ וּמִחֶלְבֵהֶן" - קין שהיה עובד אדמה מביא מפרי האדמה ואילו הבל שהיה רועה צאן מביא מבכורות צאנו, הכרת הטוב, להודות לבורא עולם על השפע שקיבלו.

כפי שהזכרנו הקורבן הראשון הוא קורבן העולה. את הקורבן ניתן להביאו מהבהמה "מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קֶרְבַּנְכֶם" או מן העוף "וְאִם מִן הָעוֹף עֲלֶה קֶרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן הַתְּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיִּזְנָה אֶת קֶרְבָּנוֹ". התורה מאפשרת להקריב לעולה מהבקר - פר, מהצאן - כבש או עז ומהעוף - תורים או בני יונה.

מדוע יש צורך בכל הסוגים הללו מדוע לא קובעת התורה סוג קורבן אחד?

חז"ל מסבירים כי הקב"ה מאפשר לכל אדם

צריך להביא רק תור או בן יונה.

יהי רצון שנזכה

”שִׁיבְנָה בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ... וְשָׁם
נַעֲבֹדְךָ בְּיָרְאָה כְּיָמֵי עוֹלָם וְכִשְׁנַיִם קְדָמוֹנִיּוֹת”.
שבת שלום

והוא שפל על שאר בני אדם חייבו להביא עוף שהוא דבר מועט, והרי קרבנו של כל אחד ואחד לפי חטאו". רבינו בחיי מסביר כי הקורבנות השונים הם תוצאה של המעמד הכלכלי. העשיר שבוטח בעושרו חייב להביא קורבן יקר יותר מעני שהוא שפל רוח ולכן

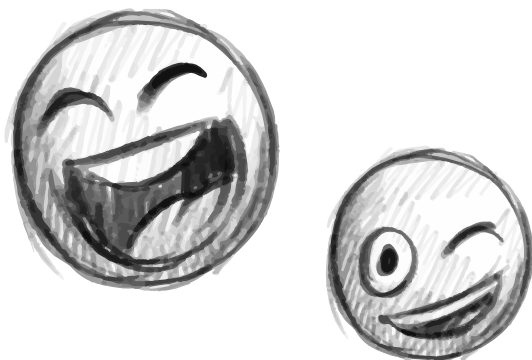
יִלְדָּם

להכין רשימות עם הילד:

אחת שכותב הילד ואחת שכותב ההורה: "הדברים שאני הכי אוהב בך הם...", ו"הדברים שאני הכי אוהב לעשות איתך הם...". ניתן לקשט את הרשימות. המשחק גם נותן רעיונות לפעילויות משותפות וגם מאוד מעצים את הילד.

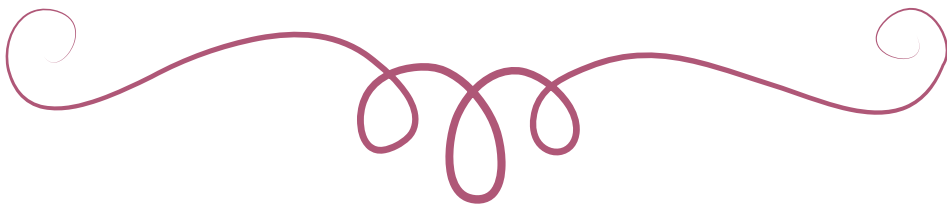
חִילָגָא דְּבִיחֵלָגָא

יהודי נוסע בירושלים מתפש מקום חניה ולא מוצא, בייאושו מרים ראשו לשמים ומתחנן: "אלוהים, אם אתה מסדר לי מקום חניה, אני מבטיח שאני מתחיל לאכול רק כשר, לשמור שבת ולכבד את כל התגים". רק סיים את תפילתו, ראה אל מול עיניו מקום חניה, הרים שוב ראשו לשמים ואמר: "טוב, לא חשוב, הסתדרתי כבר בעצמי"...

"אני מתהלך בין העצים, צעדי תכופים, לשווא מבקשים להוליד בי חום. עוד כמה בתים אגיע, אשתה מרק, אחליף בגדים. תכונה מיוחדת יש לעצי הרחוב בזמנים של חורף: עת יורד הגשם - תחת צמרותיהם יבש, ודווקא כשהשמים מתנקים, נושרות טיפות מעלוותם. סוף סוף אני מגיע אל השער ונכנס בזריזות אל הבית. מגיף את התריסים ועדיין הבזקי הברק חוזרים. שאגת רעמים נשמעת, כמו מתפצחים השמים והמים שמעליהם נופלים עלינו. ואחרי הרעם קול יללת אזעקת מכונית, כאילו הצטרפה לשרשרת תהליכי הטבע: ברק ורעם ואזעקת מכונית. אני מוריד את הבגדים הרטובים, נשכב במיטתי מתחת לשמיכה, מתכרבל בתוך עצמי. ימים כאלה נועדו למחשבות, אמרה לי מי שסיפרה לי על אותם ימים שבהם אנשים מתכסים מבחוץ ומתקלפים מבפנים. הקור והעצב נכרכים בברית לא כרותה, ושוב מנסה החורף לשכנע כי לא הוא שהביא את העצבות אל אנשיו אלא האנשים, הם אלו שנוח להם לתלות את הזכדוך בתכונותיו, להשליך את חולשותיהם אל אשמת אחר, להשיל מעצמם את הבחירה והאחריות. רעם אדיר מבהיל אותי. אני מתנער פתאום. נזכר. בלילות כאלו הייתי פותח חלון, מדמיין כיצד מגדל המים מתמלא עד גדותיו"

(מיכאל שיינפלד "אבדות", עמ' 107)

לא על האם לבד

קציצות בורגול ובטטה אפויות בתנור

מריכיבים:

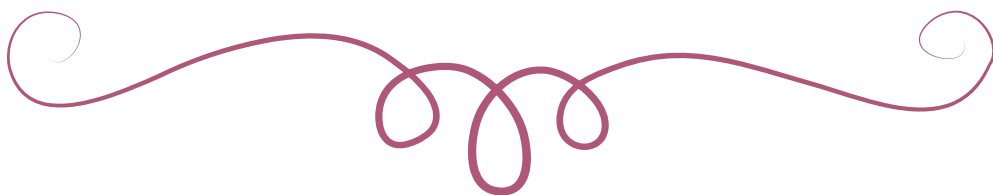
חצי כוס בורגול גס מושרה במים חמים
לפחות כשעה ומסונן (אין צורך לבשל את
הבורגול)
1 בטטה בינונית מגורדת
בצל קטן מגורד
חצי כוס עלי פטרוזיליה קצוצים
1 כף שמן זית/קנולה
1 ביצה גדולה (או 2 קטנות)
5 כפות גדושות פירורי לחם

תיבול:

כפית מלאה מלח, פלפל שחור לפי הטעם

אופן ההכנה:

מחממים תנור ל-190 מעלות. מרפדים את
תבנית התנור בנייר אפיה ומשמנים את
הנייר.
-מערבבים את כל החומרים בקערה עד
לתערובת אחידה.
-יוצרים קציצות בעזרת הידיים (מומלץ
לעבוד עם ידיים רטובות) ומניחים על נייר
האפייה המשומן.
-מרססים/מברישים את הקציצות במעט
שמן ומכניסים לתנור במשך 25-30 דקות.
הופכים צד ומשאירים 10 דקות נוספות, עד
להזהבה.

אם ברצונכם לברך או לייזע על שמחות, אנא שלחו למייל העורכת!

שבת שלום!

נשמח לקבל מכם מאמרים לפרשות הבאות לפי מדורי העלון השונים - למייל העורכת.